

CJENA listu: U preplati za cijelu god. K 48 — za polugodište K 24 —, tronjavčeno K 12 —, mjesечно K 4 —, u maloprodaji 16 sk. pojedini broj. OGЛАШАјУ се у upravi lista trg Custoza 1

HRVATSKI LIST

izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST* in. i
u nakladnoj tiskari J. K.
KRMPOVIC u Puli tr.
Custoza 1. Uredništvo
Sišanska ulica br. 24. —
Odgovorni urednik JOSEPH
HAIN u Puli. — Rukopisi se ne vraćaju. Ček
rač. aus. post. sted. 26.795

Broj 1016.

U Puli, subota 11. svibnja 1918.

Uspjesi Stürgkhove ere.

Bog bi znao, što znači ta umiljatost naše cenzure. Dok nisu izšla kojekakvi novi propisi, dok nije sa predsjedničke stolice progovorio vitez Seidler gromoviti riječ o tome, kako će na volju Nijemaca stati na vrat tom jugoslavenskom vragu, bio je ništa listianomice pobijeljen; pomodren ili potvoren, već prema tome, na kakvom je papiru izdat. Ali i tada, kad očekujemo obecani pritisak, ceo dr. najedamput mudrošuti, a njegova olovka mijno počiva.

Ali bilo, što bilo! Ili će opet doći Stürgkhova era, možda ne najedamput (e misli se, nijesu mi mi budale, mi ćemo sve učiniti lijepo poslagano), nego će se pritisak postepeno jačati i jačati, poslagano te nas opet sve više i više tlačiti i priučavati na progone.

Ili pak je Seidlerov komedijski talent opet ovdje izbio na vidjelo. Ali kad bismo moralni, da još jednom snesemo progone, kad bi se opet počelo naše ljudi tjerati u tamne i na vježale, zar je uistinu vitez Seidler tako kraljivoan, da misli da bi njegov surrogat apsolutizma imao bolji učinkan nego li Stürgkhov pravi apsolutizam. Mi baćem križimo, da ne bi. Vitez Seidler imade zadnju oču vlasti nad iscrpljenim ali prokušanim narodima. Ti narodi snažaju danas sve moguće uvelje i svu težku bremena rata. Oni očekuju brzo mir, očekuju, da će doskora biti krulta, očekuju da će naći ljeku svome očaju, ali očekuju sve prije, nego li ono, što cheče ministar-predsjednik.

Ali zanešimo se malko u preve godine rata, kad nije bilo još ni Seidlera ni krušnih karata. Promotrimo malko učinku pravog apsolutizma Stürgkhove ere, pa da onda prosudimo, što bi mogao postignuti Seidler. Progoni su bili glavno upereni i onda kao i danas: proti Cesima i proti Jugoslavenima. Čovi su mali narod, ali ipak jedan od najcivilizovanih naroda na svijetu. Narod sa bogato razvijenim poljodjelstvom, bogatom industrijom i trgovinom. Narod sa prošlošću, kakovom se može ponositi manji naroda na svijetu. U tom se narodu najjače razvila mala sovjolska, misao slavenske uzajamnosti, a vjeran svojoj prošlosti i uspomenama, što su mu ih predjeli osaveti, nije narod taj nikad prestao iznositi kao glavni svoj cilj borbu za pravdom. Narod zbijan demokratski, koji nije nikad težio za nadvladom nad drugim kojim parodom. Njegovi su vodje, žurnalisti, pisac i misilaci bili uvijek svjetovno poznati načinjaci, sveštanački nadobraženi. Slavensku uzajamnost nisu shvaćali u teoriji. Njihovi su pravci bili u istoj vezi s Rusijom, te su je mnogo stvarnije poznavali od nas. Ali sve to nije prijeđlo, nego je klapaće mnogo doprinijelo k tomu, da su češke nastaknutije štetošili bili dobri Austrijanci. Tako je bio Palacký i tako je bio čakanji junak dana dr. Kramarž. Svi su oni htjeli jaku i čvrstu monarhiju, demokratsku državninu, koju bi tvorile sve narodnosti uz jedinstva prava i jednakosti prema državi i nedjelobu prema sebi. Havliček je već god. 1848. predlogao uski savez s Jugoslavenima, koji bi jedini bio od prakice vrijeđnosti.

I Havličku i Pačakom i dr. Kračaru bijaše federalistička Austrija političkim ciljem. Sačinili su, da imaju svi narodi u Austriji toliko osjećaja poštovanja, kao što imade češki. Češki narod mnogo pohuta nije mogao ni da shvatiti ni da odobri taj preveliki austrofilički idealizam nekojih svojih ljudi, te je intuiktivno osjećao, da mirno rješenje sporu ne će radi u doglavosti i prevelikog šovenišma ujemanju, biti moguće.

Stürgkhova se vlast bacila na škakljivu igru. Ništa ne misleći, proganjala je Čeha ka „rusofili“ i Jugoslavene kao „srbofil“ i „srbofil“. Enđući da nisu češke zemlje osim mašenog dijela bile u našem području, nisu ni progoni bili tako učaći kao što ovdje na jugu. Najveći češki Austrijanac, radi svoga austrijanstva u češkom narodu neriječko ismješan, dr. Karel Kramarž, bijaše na smrt osudjen. Car ga je pomilovao i u Pragi je bio dočekan tako svrđano, kako nije bio do tada dočekan nijedan vladar Književnici, što su bili pozavaran. (Viktor Dyk, J. S. Machar, i drugi) podigli su pred godinu dana prvi barjak slobode, prvi su muzevnom riječu postavili na srce zastupnicima, ili neka neustrašivo rade, ili neka se odreknu mandata, osjećaju li svoju slabocu. Stranke, koje su prije progona vodile stranački boj na život i smrt, ljudi, koji su se prije radi svojeg osjećenja, nenavodnjeli, stoje danas solidarno u istim bojnim redovima. Politički se život pročistio i pomakao. Isto je tako blagotorno djelovala Stürgkhova era ovdje na slavenskom jugu. Prije godinu dana, kad se sastao parlament, čudom smo se čudili, i ako smo to i u sreću i duši željeli i odobravali, kad su noši zastupnici na carevinskom vijeću prije istakli barjak jugoslavensko, koje je sve dotele, kao što je i danas, bio proglašivan za velerad. Izdajsko.

Oni, koji su bili progonjeni, ti su se prvi i produbili i prvi počeli raditi. Progoni su nas osvijestili. Progoni su nam pokazali, kako nismo nikada sigurni, da nam ne prijeti tamnica, vješala, smrt, dok ne budemo sami svoji. Progoni su nam istaknuli, za čim imamo težiti: da poštanemo sami gospodari svoga života i svoga imetka, da sami možemo odlučivati, što je dobro a što je zlo, što možemo činiti, a što ne smijemo činiti. Nakon progona ideje narodnog jedinstva, vačijeli narod, muško i Žensko, glijaju za tu kuću Stürgkhovu načemu narodu nije mogao na svojem mjestu bolje koristiti nego li je koristio progonima!

Nikada dosad nije narodno jedinstvo bilo tako stvarno i konkretno shvaćeno, kao što je sad, nikad se nije o njemu pišalo ni raspravljaio, kao što se raspravlja sada. A misli li Seidler, da nas Stürgkhov nije dosta cijepio, neka pokuša još i on, mi ćemo primiti u stolještveno, bez plača, bez molba i bez ponuđenja. Ta to će nas samo jačati. Zar je ikada ikoji austrijski ministar tako krasno ohrazbožio, tako divuo i jasno svim potrebnim argumentima dokazao, da naša i Nijemelma nema života u jednoj kući, dok hoće da oni gospodare nad našom kožom. Živjeti ćemo u miru i prijateljstvu, ali sauno mi u slobodnoj Jugoslaviji, a oni kao naši susjedi i pristojni sudržavljaju monarhiju.

Tako su nas naučili misliti u tauricama, na bojištima, u progonstvu, to su nam učili u glavu onda, kad smo bili bez ikakova prava, kad smo mogli samo misliti, a nismo smjeli govoriti.

Što nas budu oni više proganjali, to ćemo više nanjeti štovati sebe a prezirati njihovu nadušto, to ćemo se znati očajnije boriti za svoju kožu!

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 10. (D. u.) Službeno se javlja: Nikakovi osobiti dogodjaji. — Poglavlje generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 10. (D. u.) Iz velikog se glavnog stanja službeno javlja: Zapadno bojište: Na bojnim frontama bijuse topovska djelatnost živahnja samo u području Kemmela, sa obliju strana potoka Luce i na zapadnom brduglu Avre. Jakom porastu vatre slijedili su u ovim odsečcima neprijateljski sunci. Kod odbijanja istih i kod izvidničkog djelovanja učinjeno je zarobljenika. Na veće i tijekom noći topovska je vatra mnogostruko oživjela među Yserom i Oisom. Na ostalim frontama ostala je topovska vatra ograničena na izvidničke bojeve. — Sa ostalih bojišta nema nova — Ludendorff.

* Francuski Izvještaj od 8. t. m. na veče: Djelovanje obiju topništva sjeverno i južno od Avre bez pješadijske djelatnosti. Na ostaloj fronti je dan prošao mirno. — Izvještaj Istočne vojske od 7. t. m.: Oborana topovska djelatnost na fronti među Dojranskim jezerom i Bitoljem. Suzbita su dva neprijateljska navalna polušaja proti srpskim položajima kod Vetrešnika i istočno od Crne.

* Engleski Izvještaj od 8. t. m. na veče: Jutros je neprijatelj poduzeo žestoku mjesnu navalu proti francuskim i engleskim četama među Clytte i Voormezelle. U sredini navalne fronte uspjelo mu je, te je na nekojim točkama provalio u frontalnu liniju alijirske položaja. Borba za ova mjesto se nastavlja. Na svim ostalim točkama bile su neprijateljske navele suzbje. Uspjeli mjesnim poduzećem pomakoše Francuzi noću unaprijed svoje linije južno od La Clytte te učiniše zarobljenika. Inače nema na engleskoj fronti ništa osobita. — Izvještaj iz Mezopotamije: Neko je odjeljenje naših četa unišlo dne 7. t. m. u Kirkuk, a da nije naišlo na otpor. Turci, koji se povukoše u smjeru na donji pritok, ostavise u gradu, u nekom lazaretu, 600 momaka te 3 oštećena ljetala. Padala je jaka kiša.

* Talijanski Izvještaj od 9. svibnja: Topništvo je na obim stranama počelo djelovati u različitim odsečcima u kotlini od Asiaga, na Ijevom bregu Brente, na Montellu i u području Mezerade. Naša je paljba raspršila neprijateljska odjeljenja na maršu kod Roane, na Sisenolu, u predjelu Col Caprile i kod Col Beretta. Sukobi ophodnja na visoravni od Asiaga kod Pennara i uzduž Plave u okolicu Fenera. Engleski su avijatičari bacili bombe na ljetalište Motta di Livenza.

* Turski Izvještaj od 9. svibnja: Palestinska fronta: Naše su čete žuštrim udarcem osvojile jakim žičanim zaprejkama zaštićeni neprijateljski položaj jugozapadno od Um-es-Cherta (ušće Vadi Abije) te su zaplijenile mnogo strjeljiva, živeža i materijala. Istočno od Jordana suzbili smo neprijateljske ophodnje. Velika skladista oko Jerihia bila su ranim

jutrom uspješno napadnuta od naših ljetaca. — Mezopotamija: U predjelu Kerkuka napredovao je neprijatelj oprezno proti našoj istočnoj skupini. Mi smo sakupili naše čete u glavnom položaju te povukli slabašne pomaknute straže. Na ostaloj je fronti položaj nepromijenjen.

* Zapadna fronta. List „Envement“ piše: Čini nam se, da vrhovno zapovjedništvo alijirske vojske sada nikako ne namjerava napustiti Ypern, koji je neosvojiv, ako pokažemo volju, da ga hoćemo održati. — Wolffov ured javlja dne 8. t. m.: Opodne i na četvrt napadoše jaka neprijateljska jata ljetala bombama gatove u Zeebrugge, a da nijesu nanijela nikakve štete. Dvije bombe, koje padaše na crkvu u Zeebrugge, ubije 3 Belgijanca i dvoje djece, te teško ranije 2 osobe i više njih lako. Na kopnenoj fronti mornaričkog zora sastreljili se naši lovski ljetaci 2 neprijateljska ljetala, a na moru treće.

* Rat na moru: Wolffov ured javlja dne 10. t. m.: Podmornica, pod zapovjedništvom kapetana-poručnika Glasmappa, potoplja je u Irskom moru i u cestama, koje vode u ovo more, 7 parobroda, dijelom iz zasiguranih povorka, te 3 jedrenjače od ukupno 26.000 brutto reg. tona.

* Rodjendan Njeginog Veličanstva. Javljuju iz Beča od 9. svibnja: Car i carica prisustvovali su prigodom rođendana Njeginog Veličanstva tihom mjesi. Prije podne primio je car ministra vanjskih posala baruna Burlana. O podne položili su novi ugarski ministri zakletvu, dok su članovi bivšeg ministarstva bili primljeni u oprotnu audijenciju. Nekoju od ovih su položili zakletvu kao tajni savjetnici. Kod ručka u pol 6 na večer bili su prisutni svi članovi carske kuće, koji ne borave na fronti. Tom su zgodom čestitali carice na rođendan. U 6 sati na večer primio je car narodnog zastupnika Finica u posebnoj audijenci, a za tim je car primio obilne izvještaje.

* Celovačko radništvo protiv odgode parlamenta i za mir. „Arbeiterwille“ javlja, da je celovačko radništvo u utorak upriličilo demonstrativni štrajk radi slabih prehrambenih prilika u Koruškoj, da prosvjeduju protiv odgode parlamenta i da zatraži mir. Odaslanstvo je radništva bilo primljeno od zemaljskog poglavara, koji je obećao radnicima po mogućnosti pomoći u pitanju prehrane.

* Bugarsko odlikovanje za dr. von Kühlmann. Car Ferdinand podijelio je državnom tajniku von Kühlmannu, kolega je 8. t. m. primio u posebnu audijenciju, veliki krst reda svetog Aleksandra sa mačevima. Car je primio kasnije i poslanika von Rosenberga, kao što i zastupnika vanjskog ureda u glavnom stanu von Lernu.

* General Maurice i Lloyd George. Asquith je u donjoj kući stavio upit na vladu glede otkrića generala Manica, s kojim se sada opširno bavi engleska štampa. General je Maurice oštro kritizovao nedostatnost engleske ratne organizacije i različite vojničke mjeru na bojištu, radi kojih je činio odgovornim Lloyda Georgea. Pošto se interpellanti nisu zadovoljili tim, e bi se istraga o tim spočitcima vodila tajno i to sa strane izvanstranačkih sudija, podao je Lloyd George u sjednici od 9. t. m. odulju izjavu, u kojoj je opovrgnuo točku po točku pošto se očitovalo. Osobito je naglasio, da ne stoji, da se engleska vojska nije tijekom godine dana brojevno pomnožila. Dalje je opravdavao produljenje engleske fronte, što je uslijedilo na zahtjev francuske vlade, e bi Francuska mogla otpustiti za poljodjelske radnje neophodno potrebitu momčad. — Englesko je radništvo u arsenalu u Wolnicku poslalo Lloydu Georgeu brzojavku, u kojoj mu izražuje svoje povjerenje, te ga pozivlje, da ustreže, pošto je on ministar-predsjednik puka i njegov simbol za pobjedu. Radništvo ne želi, da bi odstupio.

* Marchese Monte-forte, koji je u rimskom lovačkom klubu rekao, da će samo potpuna pobjeda Njemačke donijeti mir, bio je od kaznene suda oprošten obrazloženjem, da ova izjava nije nikakav prestupak.

* Novi podkralj Irske. Kristijanski list „Tidens Dag“ javlja iz Londona: Imenovanje Lorda Frencha podkraljicom Irske i Shorta državnim tajnikom za Irsku predmetom je oštре kritike štampe.

Iz Ukrajine.

Berlin, 9. (D. u.) Wolffov ured javlja: Saznajih strana proširene vesti o agrarnim nemirima u Ukrajini, koji da će tobože buknuti ili su već buknuli, jesu, kako je dokazano, bez svakog temelja. Seljaci su mirni. Prijasni članovi rade i prijašnji seljaci odbori hukaju protiv Nijemaca i tvrde, da je cilj Nijemaca opljačkanje Ukrajine. Narod dr.

da su činovnici radne vlade bili tako slablji, kao što i boljevička vlada. Uopće se može reći, da hukanje protiv nove vlade dolazi, koliko se dosad može opaziti, od članova prijašnje vlade i seljačkih odbrora, koji su sada uzrjani radi toga, jer su sada izgubili svoju laku zaslubu. Pučanstvo je mirno, a mali posjednici, koji igraju vanredno veliku ulogu i koji su u Ukrajini jako zastupani, su sa prevarom posve zadovoljni. Imenovana će agitacija postigne zaposjednuća činovničkih mesta sa strane činovnika nove vlade naskoro prestati.

Novi napadaj Egleza na Ostende.

Berlin, 10. (D. u.) Wolfsov ured javlja: Engleske su pomorske sile poduprle 10. svibnja u 3 sati ujutro iz žestoke paljbe navalu na Ostende, e bi zatvorile luku. Više neprijateljskih brodova, koji su pod zaštitom umjetne magle kušali da provale u luku, bilo je vanredno dobrom paljborom naših obalnih baterija razbijeno. Stara se krstarica, posve sastrijevljena, nasukala pred lokom ali izvan ulaza. Ulaz je posve nezapočesen. Na palubi narančanog broda našli smo mrtvaca. Dva momka, koja su preživjela boj te skočila u more bila su zarobljena. Prema dosadašnjim izvješćima potopili smo najmanje dva motorska čamca. Jedan je monitor bio teško oštećen. Pokušaj, da se zatvori luku, posve se je izjavljalo. Opet je neprijatelj uzalud žrtvovao živote i materijal.

Iz slovenskog svijeta:

Iz Slovenije. U „Slovenskom Narodu“ naze se četiri stiče, dojmovi su putovanja pod našom „Medj jugoslavenskim putom“, potpuni pregled našeg naroda. Prva stičica je medju Ljutomjom i Radgonom u Slavenskoj. Narod je slovenski tako probudjen i osvijšten. Seljak govori s uvjerenjem o Jugoslaviji koja dolazi. Krčmar je u selu na Murskom polju Jugoslaven. U drugom selu seljačka djevojka pozna Preradovića; prigodom njegove stogodišnjice čitala je o njemu; njezina mlada susjeda znade čitatelja Čirilicu. A po slovenskim livadama razlijega se pjesma: „Oj jesenske dugne noći...“ Druga stičica: Kranjski kmeti idu u Zagreb na konjski sajam. Jedan između njih odlučno veći: „Idemo u svojoj jugoslavenskoj braći!“ Treća stičica: U zagrebačkoj očekiti u vlasti. Sedan Zagorac pita: „Zašto je drugdje nemaju pravednije razdijeljena? Mi siromasi uzdišemo za komadci u zemlje, a grofije imaju svušte“. Sedmi odgovara: „Zašto kralj ne stvara grofove?“ Treći: „U Francuskoj nema grofova rekao mi je neki „jurist“ (izobraženi čovjek); potjerali su tamo sve!“ Kad je četvrtu dodao: „Što čemo? Tako mora da bude!“ ostali su mu se protivili, jer da, tko kaže, da mora sve tako da bude, kako je. Doći će bolja vremena za naš narod. Pisac pita čenu iz Savskog Marofa, da li se kosi njih što govori o jugoslavensku. Nije znala ništa o tome. Četvrta je stička naša; stička uboge istarske raje Nosi naslov „Jednakopravnost“. Bijedul Istauini nose živež, Bog zna odakle. Konduktori u našem wagonu jest tvrd Nijemac znade nekoško „vele izgovaranju talijanskih riječi. Kao ravniji su ti ubogi ljudi pred njime. U toj bijedi i u njihovom strahut ne ojaži, putnik jugoslavenska. Ali doći će doba, kad će ti bijednici uskliknuti: Robovi (sužnji) ne čemo da budemo...“ Treba malenog rada. Svakog, svatko treba da radi, koji može i koji znade. Svaki neka učini ono, što može. — Dopisnik iz Gorice javlja „Slovenskom Narodu“, da je sada u Gorici 3800 osoba. Ali to su samo one osobe, kojima je dozvoljeno da stanuju u gradu i koje primaju od aprovizacije živež. Ima osim toga u gradu mnogo obitelji, koje nijesu upisane pri aprovizaciji, te dovoljno izvanskih obitelji, koje dobivaju živež u domaćoj općini. Tako da se broj stanovništva u Gorici glibi između 4800—5000. — Ministarstvo je odredilo 110.000 K za popravak njemačke gimnazije u Gorici. Za ostale ječanake zavode sa zemaljskim načinim jezicima — ništa. Njemačka gimnazija je da će prva. Fakta dovoljno govore o dobrim namjerama njemačke vlade (mislim austrijsku vladu s njemačkim mišljenjem). — Po slovenskim krajevinama priredjuje se za vrijeme „Seidlerovih priprava“ nekoliko zborovanja. Na duhovsku nedjelju priredjuju u Trbovljama u 2 sata po podne zborovanje dr. Ant. Korošec, dr. Ravnilar i dr. Ivan Benković. — U Rakovniku u Mirenskoj dolini obdržavat će se na duhovski ponedjeljak zborovanje na kojem će govoriti dr. Korošec, dr. Rybarž i urednik Smodej iz Celovca. Svuda živo! Samo mi dremamo militarnim snom!

Iz češkoga svijeta. O glasovima, što se u inozemstvu pronose o češkom narodu i njegovim težnjama, donosi bečka katolička „Reichsposta“ članak liberalnog norveškog lista „Dagbladet“ o Cesima, u kojem se veli: „Cesi hoće, da se sve zemlje, koje su medju Austrijom i Ugarskom razdijeljene, sjedine. Bili bi možda zadovoljni i sa vlaču hapsburškog žezla, ali to bi žezlo moralo biti ukovano iz češke kovine. Ne će nikakvog podloženja, nikakvog rastrganja. Nijemci bi dobili samo jedino pravo: Ostaviti zemlju! Svi znaju, da se taj cilj može postići samo političkim porazom Austrije. Saino pod tlakom takovog poraza mogao bi Beč i Pešta prihvati zahtjeve tako dalekosežne. Cesi nijesu nikad nijekali, da takav poraz ne žele“

Austriji iz cijelog svijeta: Cesi su ne smatraju niti austrijcima i ne smatraju ih u kakvom pogledu solidarnima s ostatim podanicima države. Zato je upravljenja njihova češka politika od dana, kad se u Austriji opet govorio o politici, konsekventno k tome, da se onemogući unutarnje ojačanje monarhije te se potkopa parlament i kruša“. K tomu pripominje „Reichsposta“. Ako neutralni sud tako glasi, može se izračunati, kakve nadje zastupa i propaguje antantna štampa, koja je od češkog radikalizma uvek na nove pojedjane. — „Venkov“ donosi dopis Stjepana Radića o izborima u Slavini, te veli, da je razmjerno opozicija ipak postigla znatan uspjeh. — U češkim listovima može se dnevno vijesti o počastima, koje Iskazuju češkom majstoru Aloisu Jirášku, tom velikom historičkom pisaru, češke općine, koje ga imenuju svojim počasnim članom.

Odjek bečkog proglaša. Cesi i Jugoslaveni prisegli su u Beču da neće poslušati. Bili su tamo zakonito izabrani zastupnici češkog i Jugoslavenskog naroda a oba ta naroda stoje odvojeno za svojim zastupstvom. Češki listovi sa zadovoljstvom konstatuju bratsku solidarnost i slogan Čeha i Jugoslavena. „Venkov“ piše u uvodnom članku: Povijestin je postao odgovor od juče u Beču među Češkim svazom i Jugoslavenskim klubom. Zastupstvo obiju bratskih naroda protestuje složno i jedinstveno, glasom, koji će biti svagdje čiven i također svagdje dolično cijenjen, proti svim napadajim, koji su upravljeni na našu neoporeciva prava. Povijestni taj iskaz, novi to dokaz, slavenske uzajamnosti, plamenitih rječima tumaći nevidjeno ogorčenje obiju naroda nad zasjedanjima koje mu pripravlja njemačka silovitost. Beč dobitiva tu lekelju, koje će se kroz godine sjećati. A sad će se također osvjeđati, kako li je to bila opažna i hazardna igra, kojom se odbavio s tako zrelim narodima lgeali vitez Seidler uz pomoć svih svenjemačkih luisika. Danas već mora biti svakomu jasno od sune, da je vladina politika tijekom, diktovana od njemačkih „patrijota“ — izazvala je vlastoma slavenskog puka uzbudjenje, kakvo ovde nije već odavna bilo. (Tis zlja veliko bijelo, od cenzora obradjeno, polje.) A kao manu, tako i našoj braći Slovenelma, htjeo je zadati smrtni udarac i oteći im sve, na što imaju svoja neoporeciva prava! Niti ovde se ne može kazati, da se dopušta zlih djela ne znajući, što čini, Gospodin dr. Seidler, uz sve to, da je sve znao i da je sve morao znati (2 retka opet konfiskovana)... To znači dakle: da si želi boj, te da ga sam hotimce izazivat! Dobro dakle — imat će gal I to boj takav, kakvog ovde još nije bilo, i radi čijih će posljedica činiti pokoru još pred povijesni! Zlo će se sjećati jednom dr. Seidlera oni, koji su se daři nagovoriti od njega, da će svojom politikom tijekom izvršiti djelo velike pravđnosti! Zastupstva naroda češkog i jugoslavenskog svečano proglašuju, da ne će nikada priznati nikakvih oktroja i mjera potlačivanja, koje imaju da se strivale na njih, da ili odlučno otklanjaju i zabacuju... ali također ne primaju odgovornosti za sve to, što će slijediti, otkući li se vlada na provajdanje svog programa germanizacije! U doba, kad svi tijekom ovde ne recivo pod prilikom velike neslašće — jeste zajista neoprostivim grjehom — izazivati radi pukne samovolje — nove mularnje bojeve. Ali — hoće li ih vlada — dobro daleče — neka bude! Mi ih se ne bojimo!

Skoro u kino „Ideal-u“ Caius, Julius Caesar!

Domaće vijesti.

Obzvana. Daje se do općeg znanja, da svaka vrst mesu i slanine, bilo u strovom bilo u pripravljenom stanju, koja dolazi u Pulu vlakom, parobromom i t. d. u svrhu preprodaje, mora biti prilikom iskrčavanja pregledana po općinskom živinaru. Stranke bivaju ovime upozorene, da svaki dolazak mesu i slanine mora biti pravodobno prijavljen gradskom živinarskom uredu, koji će provesti pregledbu, te će izdati potvrdu. Meso i slanine, koje bude nadjeno bez ovakove potvrde, bit će bez inoga zaplijenjeno. — Općinski ured Pula.

Pozdrave svojima i domaći Istri! Šalju istarski vojnici u bolnici u Varaždinu: Stanko Zović iz Pazina, Josip Breć iz Buzeta, Ante Dubić iz Pule i Petar Fusinac iz Vodnjan.

Dopisi iz Istre.

Iz Pazina. Nakon toliko i opeta imademo mesa. Za siromahe po 8 K kg (prednji dio), za imućne (bogate) po 16 K kg (stražnji dio). Među siromahe uvrstili i nas učitele. Ali slušajte. Postao sam uzeti meso u četvrtak, petak, subotu, nedjelju i ponedjeljak, ali dobio ga nijesam. I meso je bilo, ali po 16 K, a ne daj Bože, da bi se na iskaznicu od 8 K dalo meso od 16 K. Bože sačuvaj, ta nebo bi palo! Nije druge, nego da učitelj pusti školu i čeka meso u Pazinu. — Siti, su siti! — Učitelj.

Obiteljska žalost u Bederu. Dne 8. svibnja t. g. u 5 sati u jutru, po dugoj i mučnoj bolesti, u naručju svojim dragih, izdahnula je svoju blagu dušu ga Marija Rupenović, žena našeg narodnjaka gdje Bože Rupenović, c. kr. poštara i novo imenovanog narodnog župana, još mlada majka pustila je žalujućem ocu četvorošicu drobne djece. Žalujućoj obitelji naše iskreno saučesće.

Općinsko upravno vijeće u Poreču. C. kr. namjestništvo u Tratu s dne 17. aprila 1918. präs. br. 460/3—1918 u suglasju sa zemaljskom upravnim komisijom za Istru, ustanovila je za općinu Poreč općinsko upravno vijeće, koje ima dno budućeg općinskog zastupstva obavljati općinske poslove, te je imenovalo člane istog vijeća, da zastupaju hrvatske podoptine, gg. Petra Burica, posjednika u Baderni i Antuna Jurkovića, posjednika u Fuškulju. Ustanovna sjednica bila je već 1. t. m. u prisutnosti c. kr. kot. poglavara Melisa; vijeće se je o raznim stvarima, među kojim je predložio g. grof Melis, da se preuredi i vanjska županstva; na taj predlog je predložio općinski savjetnik g. P. Buric, da bude imenovan za Baderansku podopćinu kao župan naš narodni muž g. Božo Rupenović, c. kr. poštar; predlog je bio primljen jednoglasno (također od protučlanke). Na istoj sjednici odlučilo se je, da bude ustanovljena nova aprovizacijska komisija za općinu Poreč. Na predlog c. kr. kot. poglavara bio je imenovan g. Petar Buric i u ovaj poslijednji ured, da bude zastupao sve hrvatske podopćine ovog područja. — Nasim općinskim zastupnicima preporučujemo, da se potruje za dobrobit našeg ubogog seljaštva. Našem ljudstvu pak preporučujemo, nek priskoče za svaku svoju pritužbu i nevolju gorispomenutim našim narodnjacima, uveć glediće općinskih poslova; glediće pak koje prituže radi aprovizacije nek se obrate na odbornika g. Petru Buricu, za kojeg smo osjeđeni, da će se brinuti svim srcem za korist našeg kmeta.

Skoro u kino „Ideal-u“

Caius, Julius Caesar!

Dnevne vijesti.

Dar Ludendorffu. Generalu Ludendorffu, poglavici njemačkog glavnog stana, sakuplja se po Njemačkoj dolican dar, kao hvala za njegove velike vojničke zasluge. Zbirke, koje su sakupljene dosad, predstavljaju, kako javlja naš dopisni ured iz Berlina, svotu od 25 milijuna maraka.

Zabranjeno stablo. Stanovnici saskog grada Žandave opazile dne 1. svibnja u jutru na trgu stablo majovo, na kojem bijahu povjećane iskaznice na tuk, na muku i na ostala stvari, za koje nam daju iskaznice, dok nam stvari zadržuju. — Iskaznice sviju boja divno su se prelijevale u zelenili majskog drveta. Na vrhu stabla pak bijaše velika iskaznica s natpisom: „Sa svih stabala možete jesti, samo sa ovoga nikada!“

Mali oglascniki

KINO CRVENOG KRIZA Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Izmedju usana i ruba kaleža.

Veseloigrat u 4 čina
s Vivian Martin.

Početak: 2:30, 3:35, 5:20 i 6:45.

Uzvane cijene za ovaj film:
I. mjesto K1:60; II. mjesto 80h.

Uđi se može kod svake slike,

Ravnateljstvo si prioritije pravo
promijeniti raspored.

Svakejako ujutrine iz
mjeđi, bakra, brona,
srebra, pergamena, majo-
nika, kristala, koštice i
pokućstvo te starinarske
čipkarije keramike —

Dučan Pioner

Viški trg

Rabljeno pekućstvo

kupuje i prodaje tortka

grup Bartram

Slatanska ulica.

Oglasnike

„Hrvatskom Listu“